

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIT-543/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Matiční Gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace
Sídlo:	Dr. Šmerala 25/2565, 728 04 Ostrava
IČ:	00 842 761
Identifikátor:	600 017 508
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Alenou Bačovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Termín inspekční činnosti:	4., 6. a 7. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ve střední škole a zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich soulad s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální stav školy

Matiční Gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace (škola) vykonává činnost střední školy (SŠ). Je školou s dlouholetou tradicí, která připravuje žáky především pro vysokoškolské vzdělávání a další typy terciárního vzdělávání.

Ve školním roce 2010/2011 škola vzdělává žáky v denní formě vzdělávání v oborech vzdělání s maturitní zkouškou:

- 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, 3. a 4. ročník, dobíhající obor
- 79-41-K/41 Gymnázium, 1. a 2. ročník,
- 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, 7. a 8. ročník, dobíhající obor
- 79-41-K/81 Gymnázium, 1. až 6. ročník.

Výuka v oborech vzdělání Gymnázium je realizována podle dvou školních vzdělávacích programů s motivačním názvem „Tradice, kvalita, budoucnost“ (ŠVP) zpracovaných ve shodě s Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia (RVP G) a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV). V dobíhajících oborech vzdělání Gymnázium – všeobecné je postupováno podle platných učebních dokumentů s úpravami, které schválila ředitelka školy.

Nejvyšší povolený počet žáků je 660. K termínu inspekce navštěvuje školu 592 žáků, kapacita je tak využita na 90 %. Průměrná naplněnost dvaceti tříd činí 29,6. Celkové počty žáků i tříd ve sledovaném období, tj. od školního roku 2007/2008 a od poslední inspekční činnosti v roce 2007, k termínu inspekce, vykazují mírný pokles. Integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola ve sledovaném období škola neeviduje.

Ředitelka vykonává funkci od roku 1992, vedení školy dále tvoří dva zástupci. Pedagogický sbor je stabilizovaný, s trvale vysokou úrovní kvalifikace. K termínu inspekce má všech 47 pedagogů odbornou kvalifikaci stanovenou příslušnou právním předpisem pro učitele střední školy; 45 pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů a dva pro výuku odborných předmětů. Účast pedagogů na dalším vzdělávání či účast v různých profesních komisích či sdruženích učitelů, jakož i působení na vysokých školách a vzdělávání k prohloubení odbornosti zejména u učitelů přírodovědných předmětů v doktorandských studijních programech jsou příkladné.

Ve sledovaném období došlo k dalšímu zkvalitnění prostorových a materiálních podmínek vzdělávání. Postupně je obměňován žákovský nábytek, doplňován fond učebních pomůcek, modernizovány prostředky informačních a komunikačních technologií (ICT). V tiskovém centru zřízeném školou si žáci mohou vytisknout zdarma své studijní materiály. Celkovou kulturu školního prostředí dotváří obrazová galerie na barevně odlišených chodbách. Atrium školy nabízí žákům relaxaci zejména v období jaro – léto, a rovněž vestibul a chodby doplňují oddychová místa ve škole. Nevyhovující je však stav školního hřiště. Pro tělovýchovně aktivity, zejména atletické disciplíny, vedení školy zajistilo externí sportoviště; organizuje také sportovní projektové dny.

Vzdělávací nabídka školy je široká, zejména pokud se jedná o nabídku volitelných předmětů. Velmi výhodnou vymožeností pro žáky je pravidelná konzultační činnost vyučujících. Bohatá nabídka mimoškolních činností podporuje rozvoj osobnosti a nadání žáků, což platí i pro různorodé akce v rámci realizovaných projektů. Výrazná je činnost pěveckých sborů, hudebních instrumentálních skupin, divadelního souboru či zdravotnického kroužku. Pozornost je věnovaná preventivním aktivitám, které přispívají k minimalizaci projevů sociálně patologických jevů. Škola se promyšleně zapojuje do projektů vyhlašovaných státními i místními institucemi. Pravidelná účast v projektech, výzkumech či testování cíleně přispívá ke zkvalitňování vzdělávání žáků. Přínosem je mj. účast v projektu Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava „ELDOŠ – eLearning do škol“, v projektu Evropského strukturálního fondu (ESF) v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost „SYNERGIE – Spolupráce VŠ se ZŠ a SŠ“, jehož řešitelem je Ostravská univerzita. Škola pravidelně organizuje výměnné pobyty žáků a pedagogů na zahraničních partnerských školách. Finanční podpora občanského sdružení „Přátelé MGO“ – unie rodičů, pedagogů, žáků a příznivců školy přispívá k rozvíjení nadstandardních aktivit žáků.

Dlouhodobě se rozvíjí spolupráce s Ostravskou univerzitou v Ostravě například při zajišťování pedagogické praxe studentů či s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje při organizaci nostrifikačních zkoušek žadatelů o uznání zahraničního vzdělání.

Výrazné a příkladné jsou úspěchy v soutěžích a olympiádách jak na okresní, tak i republikové úrovni.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o vzdělávací nabídce a o postupu při přijímání ke vzdělávání. Způsob informování je dostupný všem uchazečům a jejich přijímání je v souladu s platnými předpisy. Škola je připravena identifikovat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, sociálně znevýhodněné či mimořádně nadané a následně přijímat opatření podle potřeb žáků na základě doporučení školského poradenského zařízení a individuálních potřeb jednotlivců. Uvedené kategorie žáků ve škole zatím nejsou. Škola zohledňuje vnější, především sociální a regionální prostředí, reálné podmínky a možnosti, jež mohou ovlivnit úspěšnost žáků ve vzdělávání. Školní preventivní systémy zaměřené na omezení rizikového chování umožňují předcházet sociálně patologickým jevům, což platí zejména pro šikanu, zneužívání návykových látek, záškoláctví, školní úrazy a školní neúspěšnost.

Učební plány uvedené ve schválených vzdělávacích programech obsahují všechny povinné vzdělávací předměty a jsou v souladu se školským zákonem a RVP. Patřičná pozornost je věnována přínosu vzdělávacích oblastí k rozvoji klíčových dovedností. Využití disponibilních hodin, skladba volitelných předmětů a další aktivity pořádané školou jsou v souladu s cíli a profilem ŠVP a podporují úspěšnost žáků. Opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér v průběhu vzdělávání jsou běžnou součástí práce školy. Zjištěné případy rizikového chování žáků řeší škola operativně a přínosem může být i projekt Moravskoslezského kraje (MSK) „Vytváření pozitivního sociálního prostředí ve školách“, do jehož realizace se zapojila. Dlouhodobě je zajištěno bezpečné školní prostředí jak při vzdělávání, tak při všech činnostech pořádaných školou. Péče o bezpečné školní prostředí přispívá k omezení nárůstu registrovaných úrazů.

Ve výuce jednotlivých předmětů škola promyšleně integruje témata, kterými podporuje rozvoj vědomostí, dovedností a postojů ve funkčních gramotnostech. Cíleně rozvíjí schopnosti komunikace v cizích jazycích. Výsledky hodnotí a přijímá následná opatření.

Díky vzájemné spolupráci jsou pedagogičtí pracovníci schopni poskytovat informace a poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se vzdělávání. V případě potřeby jsou připraveni žákům poskytnout pomoc při změně vzdělávacího programu. Formy vzdělávání umožňují zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (pravidla) jsou stanovena, vyučující uplatňují ustanovení školního řádu a pedagogickou diagnostiku. Pravidla mají formu dodatků ke školnímu řádu a naplňují ustanovení právního předpisu závazného pro hodnocení žáků, kteří splnili povinnou školní docházku. Dodatky nezachycují odlišné požadavky platné pro žáky plnící povinnou školní docházku.

Vzdělávání je organizováno vhodnými formami, převažuje důraz na práci ve skupinách a na individualizaci výuky. V průběhu vzdělávání jsou uplatňovány účinné pedagogické metody, mnozí učitelé uplatňují ve vyučování tvořivé přístupy a zajímavé inovační aktivity. Přínosem je existence specializovaných učeben a laboratoří, zejména pokud se jedná o přírodovědné předměty. Žáci jsou motivováni k využívání různých vzdělávacích a zájmových aktivit.

Škola systematicky zjišťuje úspěšnost žáků ve vstupním ročníku a přírůstek znalostí za určité časové období. Hodnotí, zda žáci dosahují požadovaných výstupů ve vybraných předmětech podle ŠVP. Sleduje efektivitu v oblasti vzdělávání, systematicky využívá externích hodnocení. Výsledky vyhodnocuje, interpretuje a přijímá opatření. Ověřenými praktickými postupy klade důraz na zajišťování včasné podpory jednotlivcům s riziky školní neúspěšnosti, ale i s hlubším zájmem o danou oblast.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Škola uskutečňuje vzdělávání podle vzdělávacích programů, které jsou v souladu s příslušnými právními předpisy. Školní vzdělávací program s motivačním názvem „Tradice, kvalita, budoucnost“ odpovídá zápisu do rejstříku škol a školských zařízení a má požadovanou strukturu. Je zpracován ve dvou verzích - pro nižší stupeň osmiletého studia (žáci plnící povinnou školní docházku) a pro žáky vyššího stupně osmiletého studia a žáky čtyřletého studia). Komparační analýza potvrdila, že ŠVP je zpracován v souladu se zásadami RVP, vychází ze zásad a cílů platného školského zákona a priorit rozvoje vzdělávání vyjádřených v dlouhodobých záměrech vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR a MSK. Uspořádání ŠVP je orientováno na cíle vzdělávání a na podporu rozvoje osobnosti žáků. V souvislosti s přípravou a realizací ŠVP v praxi škola identifikuje své silné a slabé stránky. Změny ŠVP, které byly přijaty s účinností od 1. září 2010, byly odůvodněné. Pro naplnění cílů ŠVP je v kolektivu učitelů vytvořeno pozitivní klima. Dokumenty školy jsou úplné s výjimkou pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků plnících povinnou školní docházku. Ta jsou zmíněna jen v jedné z verzí ŠVP.

Úroveň řízení odpovídá typu školy, rozhodovací pravomoci vedení školy jsou sladěny s následnými výkonnými kompetencemi. Organizační struktura je přehledná, podporuje aktuální potřeby a strategické záměry rozvoje školy. Vedení školy průběžně hodnotí a inovuje plány pro realizaci ŠVP. Na strategickém řízení a vlastním hodnocení se podílejí i jiní pracovníci, ve vnitřních normách jsou dobře popsány práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání, jejich dodržování škola pravidelně monitoruje a vyhodnocuje. Škola pravdivě vykazuje údaje o činnosti, výroční zprávy jsou v požadované struktuře a vycházejí z výsledků vlastního hodnocení a ze zjištění z externích hodnocení a kontrol. Vedení školy odstranilo nedostatky zjištěné Českou školní inspekcí v uplynulém období, týkaly se detailů v ŠVP zpracovaném podle RVP ZV.

Škola přijímá opatření k odstraňování personálních rizik v souladu se závěry vlastního hodnocení. Systematicky podporuje začínající pedagogické pracovníky do 3 let praxe. Důraz je kladen na odbornost vyučujících, jejich profesní aktivity v rámci i vně školy. Školní systém odměňování podporuje realizaci ŠVP. Struktura využití pracovní doby a jejího naplňování je v souladu s platnými předpisy. Pedagogičtí pracovníci se pravidelně účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), jeho systém je v souladu s výsledky vlastního hodnocení a podporuje realizaci ŠVP. Obsah DVPP je propracovaný a systematicky přispívá především k osobnostnímu a profesnímu růstu pracovníků, zaměřuje se na rozšíření specializací pedagogů a podporuje jejich flexibilitu.

Škola realizovala opatření k udržení a zlepšování prostorových podmínek pro vzdělávání v souladu se stanovenými předpisy. Je zajištěna obnova a rozvoj materiálně technických podmínek pro vzdělávání, včetně prostředků ICT a jejich využití ve výuce a v administrativě.

Finanční předpoklady školy byly sledovány a posuzovány na základě ekonomických ukazatelů za roky 2008 až 2010. Škola v hodnoceném období hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé neinvestiční výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy, s příspěvkem na provoz a účelovými prostředky od zřizovatele, s vlastními příjmy z hlavní a hospodářské činnosti, s prostředky získanými na lokální projekty a projekty ESF. Podíl státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích činil 84 %. Poskytnuté finanční prostředky státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání používala škola v souladu s účelem, na které byly poskytnuty. Škola čerpala účelové finanční prostředky na řadu rozvojových programů MŠMT. Tyto prostředky byly použity v souladu s cíli stanovenými těmito programy. Škole se dařilo získávat finanční

a věcné dary od sponzorů. Z investiční dotace zřizovatele byla mj. v roce 2009 realizována rekonstrukce střech dvou pavilonů. Hospodaření školy bylo vyrovnané a každý rok skončilo kladným hospodářským výsledkem, v letech 2008 a 2010 tomu tak bylo díky hospodářské činnosti. Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení ŠVP. Vedení školy určovalo priority podle svých rozpočtových možností a přijímalo opatření v souladu se závěry vlastního hodnocení a vnitřní kontrolní činnosti.

Pedagogičtí pracovníci průběžně provádějí vlastní hodnocení, cílem je pokračování úspěšné činnosti a rozvoj školy. Mezi silné stránky řadí vysoké renomé školy v regionu, dobré vztahy mezi pracovníky provázené týmovou spoluprací, pořádání mimoškolních akcí a práci vedení školy, které má podporu učitelů. Vnitřní kontrolní mechanismy jsou koncepční a plánovité. Sledované oblasti jsou jasně stanoveny, kontrolní kompetence jsou rozděleny mezi vedení školy. Vnější i vnitřní informační a komunikační systém je propracovaný a funkční.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků patří k prioritám práce školy, je promyšlená a systematická. Vedení školy přijímá opatření na základě hodnocení zřizovatelem a na základě podnětů školské rady. *Studentský senát* má možnost podílet se na organizaci školního života. Škola spolupracuje systematicky a účinně též s ostatními partnery při rozšiřování vzdělávací nabídky zejména v oblasti zájmové a mimoškolní činnosti.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Při realizaci ŠVP respektuje zásady rovného přístupu.

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zásadami a cíli uvedenými v ustanoveních zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Výsledky vzdělávání a celková úspěšnost žáků jsou prioritami práce.

Škola má vypracovaný systém podpůrných inovačních a preventivních programů k minimalizaci rizik neúspěšnosti žáků.

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků škola zajišťuje, podporuje jejich zdravý psychický i fyzický vývoj. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich postupnému snižování.

Vedení školy přijímá účinná opatření k odstraňování personálních rizik v souladu se závěry vlastního hodnocení.

Činnost školy je organizovaná, plánovitá a systematická. Školní systémy pro hodnocení, vnitřní kontrolu, předávání informací a poradenství jsou funkční a zajišťují řádný chod školy.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení realizace školních vzdělávacích programů.

Příloha inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ostravě dne 20. 4. 2011

(razítko)

Titul, jméno a příjmení, funkce

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor	Worek v. r.
Mgr. Šárka Hanušová, školní inspektorka	Hanušová v. r.
PaedDr. Radúz Plchota, školní inspektor	Plchota v. r.
Bc. Libuše Švecová, kontrolní pracovnice	Švecová v. r.
Mgr. Vladislav Vančura, školní inspektor	Vančura v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ostravě dne 2. 5. 2011

(razítko)

Titul, jméno a příjmení, funkce

Mgr. Alena Bačová, ředitelka školy	Báčová v. r.
------------------------------------	--------------

Připomínky ředitelky školy

17. 5. 2011

Připomínky nebyly/byly podány.